

Úniková cesta

4.8.2020, Mgr. Adriana Kvítková, Zdroj: Verlag Dashöfer

Dotaz:

V domě máme jediné schodiště, které samozřejmě je zároveň nechráněnou únikovou cestou. Chtěl bych se zeptat, jestli musíme striktně "vyhazovat" z chodby všechny kočárky a třeba dočasně při rekonstrukci umístěný nábytek z chodby, a nebo zda zákony/normy umožňují nějakou toleranci a jestli existuje něco, co definuje třeba hořlavý a jiný materiál, který se nesmí na chodbu dávat.

Odpověď:

Základním právním předpisem upravujícím požární bezpečnost v bytovém domě je zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“), dále vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (dále jen „vyhláška o požární prevenci“), ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška o technických podmínkách požární ochrany“), lze odkázat i na české technické normy (ČSN 73 0802, ČSN 73 0804, ČSN 73 0833, ČSN 73 0834, ČSN 73 0835, ČSN 73 0842 atd.).

Únikovou cestu definuje ust. § 17 odst. 4 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů, jako *komunikaci, která umožňuje bezpečnou evakuaci osob ze stavby nebo z její části ohrožené požárem na volné prostranství, popřípadě přístup požárních jednotek.*

Požadavek na udržování volných únikových cest je stanoven v ust. § 5 odst. 1 písm. b) zákona o požární ochraně a ust. § 11 odst. 3 písm. b) vyhlášky o požární prevenci, kde se mezi podmínkami hašení požárů a pro záchranné práce stanoví, že ***k provedení evakuace osob, zvířat a materiálu a k provedení záchranných prací zajišťují právnické osoby a podnikající fyzické osoby, aby byly trvale volně průchodné komunikační prostory (chodby, schodiště apod.), které jsou součástí únikových cest, tak, aby nebyla omezena nebo ohrožena evakuace nebo záchranné práce***“.

Další podrobnosti z této oblasti jsou pak řešeny vyhláškou o technických podmínkách požární ochrany, která v ust. § 10 upravuje evakuaci osob. Při umístování předmětů je nezbytné respektovat také požadavky ust. § 30 odst. 3 vyhlášky o technických podmínkách požární ochrany, která přímo stanoví, že *při umístění materiálu nebo zařizovacího předmětu v nechráněné nebo částečně chráněné únikové cestě musí být zajištěna možnost úplného otevření křídel dveří. Současně nesmí být ohrožena volná průchodnost únikových cest. V příloze č. 6 vyhlášky o technických podmínkách požární ochrany jsou uvedeny požadavky požární ochrany při užívání staveb nebo jejich částí vztahující se k chráněné únikové cestě, k úpravě interiéru, přístupu k nástěnným hydrantům a hasicím přístrojům. Z právě uvedeného vyplývá, že volně průchodným je trvale volný komunikační prostor, v němž není*

umístěn žádný materiál anebo zařízení bránící úniku osob, tento prostor je vymezen šířkou vypočítanou pro evakuaci všech osob z požárem ohroženého objektu nebo jeho části, a to v požárně bezpečnostním řešení nebo v obdobném dokumentu.

Konečně je vhodné uvést, že společenství vlastníků jako správce společných částí domu je dle zákona o požární ochraně osobou odpovědnou za požární ochranu a má povinnost zabezpečit užívání únikové a zásahové cesty v souladu s platnou legislativou a ověřenou projektovou dokumentací. V případě porušení povinností hrozí SVJ sankce ze strany hasičského záchranného sboru kraje, který je při výkonu státního požárního dozoru oprávněn dle ust. § 76 odst. 2 písm. a) zákona o požární ochraně uložit pokutu až do výše 500 000 Kč právnické osobě, která porušila povinnost vyplývající z předpisů o požární ochraně tím, že neudrhuje volné únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům.

Další dotazy může SVJ řešit s místně příslušným hasičským záchranným sborem kraje (popř. jeho územním odborem) jako dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany, který vykonává státní požární dozor.